

Prof.dr.sc. ZLATKO DOMLJAN (1931.-2010.)

Dana 18. studenoga 2010. velik broj kolega i prijatelja ispratilo je na zagrebačkom Mirogoju uglednoga zagrebačkoga i hrvatskoga liječnika, specijalistu fizijatra i subspecijalistu reumatologa Zlatka Domljana, umirovljenoga redovitoga profesora Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Obitelj je zaželjela na sprovodu tihu sućut, tako da na ispraćaju nije bilo govora. Samo je skupina pjevača otpjevala nekoliko prigodnih pjesama.

Saznavši za smrt Zlatka Domljana, 15. studenoga, obuzela nas je tuga za tim vrijednim, znatizeljnim i požrtvovnim liječnikom. Sjetili smo se mnogih događaja u kojima je ne samo sudjelovao, nego i imao istaknutu i vodeću ulogu. Sada je prigoda ukratko spomenuti podatke iz njegova životopisa, za koji ima malo objavljenih izvora.

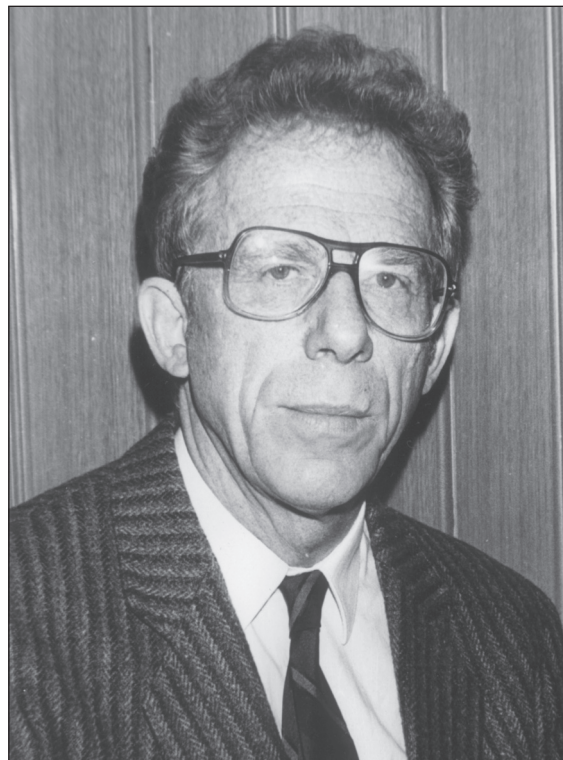
Zlatko Domljan je rođen 21. kolovoza 1931. u Imotskom kao prvo dijete u obitelji dr. Luje Domljana, liječnika i pripadnika Hrvatske seljačke stranke "mačekovskoga usmjerenja". Zlatko Domljan je opisao svoga oca riječima "To znači da je tata, živeći u Imotskom do 1942., morao, da bi uopće preživio, taktizirati - tajno pomažući partizane, ali i imajući dobre odnose s ustašama." Lujo Domljan dijete imotskoga seljaka Petra Domljana, koji je u doba Austro-Ugarske Monarhije bio gradski starješina i imućan domaćin, dobio je zavjet da "izuči za doktora". Studij medicine je započeo u Zagrebu, nastavio u Pragu i završio u Grazu, gdje je stekao doktorsku diplomu. Dok je Lujo studirao, otac Petar mu je u Imotskom sagradio "prekrasnu kamenu kuću, možda i najljepšu u to doba", kako je svojedobno izjavio Zlatko Domljan, da bi ga "dočekala nakon studija". Radeći na kući, zaradio je upalu pluća i završio svoj ovozemaljski život. Kuću su Domljanovi kasnije prodali. Dr. Lujo Domljan se vratio u Imotski, oženio i dobio djecu: Zlatka (1931.), Žarka (1932.), Maju (1934.) i Kseniju (1938.). Ratno vrijeme prisililo je dr. Luju Domljana da 1942. napusti Imotski i preko Mostara dođe u Zagreb. Tu se zaposlio u Higi-

jenskome zavodu i usporedno specijalizirao internu medicinu. Kao HSS-ovac, kršćanin i Hrvat, preživio je dolazak partizana i teško poratno vrijeme. Radio je kao internist u Bolnici "Sv. Duh" u Zagrebu.

Kao dijete uglednoga liječnika, Zlatko Domljan je bio predodređen za liječničko zvanje. Studij medicine je upisao 1949. godine na Medicinskome fakultetu u Zagrebu i dovršio ga 1957. godine kao doktor medicine. Godine 1959. Zlatko Domljan se zaposlio na Neuropsihijatrijskoj klinici na Rebru. U to vrijeme je na Neuropsihijatrijskoj klinici radio specijalist fizijatar docent dr.sc. Oskar Plevko (1916.-1965.) kao šef Odjela za fizikalnu terapiju. Godine 1960. Odjel je postao Zavod za fizi-

kalnu medicinu i rehabilitaciju pod vodstvom doc. Plevka. Godine 1963. Zavod se osamostaljuje i pripaja Balneološko-klimatološkom institutu u Demetrovoj 18, u kojemu je osnovana i bilo je sjedište Katedre za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Oba Zavoda su imala jednog predstojnika. Bili su to prof. Oskar Plevko 1960.-1964., prof. Sergije Dogan (1916.-1979.) 1964.-1966., doc. Theodor Dürriegl (1926.) 1966., prof. Veljko Mandić (1917.-1992.) 1966.-1988., prof. Dürriegl 1988.-1993., prof. Zlatko Domljan (1931.-2010.) 1993.-1998. i prof. Božidar Ćurković (1946.) 1998.-2008.

Godine 1964. Zlatko Domljan je položio specijalistički ispit iz fizikalne medicine i rehabilitacije, a 1974. stekao naslov primarius. Godine 1976. obranio je doktorsku disertaciju iz reumatologije s naslovom "Osobitosti perifernog artritisa u ankilozantnom spondilitisu" na Medicinskome fakultetu u Zagrebu. Na istome je Fakultetu 1985. izabran za docenta, 1987. za izvanrednoga, a 1989. za redovitoga profesora. Godine 1974. Zavod na Rebru, u kojemu je radio dr. Domljan, preimenovan je u Zavod za rehabilitaciju reumatskih bolesnika, a 1979. u Zavod za reumatske bolesti i rehabilitaciju. Godine 1992. zahvaljujući zalaganju profesora Domljana Zavod postaje Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju Kliničkoga bol-

ničkog centra sa Zavodom za reumatske bolesti s bolešničkim odjelom, Zavodom za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju te Poliklinikom s reumatološkom i fizijatrijskom ambulantom.

Provevši svoj cijeli radni vijek u Kliničkome bolničkom centru Zagreb, Zlatko Domljan je ostavio plodove svojega vrijednoga rada. U KBC-u se prvi, prije specijalista neurologa, bavio elektromiografijom (EMG) i prvi od fizijatara okulističkom EMG-om. Radeći s profesorom Plevkom zavolio je ne samo fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, nego i reumatologiju. Tijekom godina Zlatko Domljan se afirmirao, uz profesora Dürriгла, kao jedan od najistaknutijih reumatologa u Hrvatskoj. Osim reumatologiji, Zlatko Domljan se posvetio i primjeni njezinih novih dijagnostičkih metoda: termografiji, scintigrafiji i citodijagnostici. Zlatko Domljan je prvi u Hrvatskoj uveo složenu temeljnu terapiju i biološke lijekove u liječenje reumatoidnog artritisa. Godine 1992. objavio je, sa suradnicima, studentski udžbenik "Fizikalna medicina", kao i više od 110 radova. Unaprijedio je specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije. Zahvaljujući zalaganju profesora Domljana uvedena je u Hrvatskoj uža specijalizacija iz reumatologije za specijaliste fizijatre i interniste. Godine 1996. Ministarstvo zdravstva je prvo priznanje subspecijalnosti "reumatolog" priznalo profesor Zlatku Domljanu.

Bio je dugogodišnji član Hrvatskoga liječničkoga zbora i obavljao niz dužnosti u njegovim stručnim sekcijama i društvima. U Sekciji za reumatologiju, fizikalnu medicinu i balneoklimatologiju obavljao je dužnost

drugoga tajnika 1962.-1963. i tajnika 1963.-1965. godine. U Reumatološkoj sekciji bio je član Komisije za stručni i naučni rad 1970.-1974., delegat Sekcije u "Liječničkom vjesniku" 1974.-1977. U razdoblju 1977.-1981. Zlatko Domljan je bio član Upravnoga odbora, a od 1979. član Odbora za praćenje Registra za reumatske bolesti SR Hrvatske u Reumatološkoj sekciji.

Zlatko Domljan je predsjedavao Reumatološkom sekcijom HLZ-a 1985.-1992. godine i Hrvatskim reumatološkim društvom HLZ-a 1992.-1996., čije je bio osnivač i prvi predsjednik. U njegovo je vrijeme Hrvatsko reumatološko društvo primljena u EULAR (European League Against Rheumatism). Organizirao je obilježavanje 60. obljetnice života i 30. obljetnice rada u reumatologiji profesora Theodora Dürriгла 1986. godine, 40. obljetnice Reumatološke sekcije 1989. i 60. obljetnice Theodora Dürriгла 1986., kao i I. kongresa Hrvatskoga reumatološkog društva HLZ-a s međunarodnim sudjelovanjem u Opatiji 1994. godine.

Za svoje zasluge u hrvatskome liječništvu Zlatko Domljan je godine 2000. izabran za začasnoga člana Hrvatskoga liječničkoga zbora, a za zasluge u hrvatskoj reumatologiji godine 2008. izabran je za začasnog člana Hrvatskoga reumatološkog društva.

Autor ovih redaka imao je čast da ga je profesor Domljan godine 1985. predložio za tajnika Reumatološke sekcije HLZ-a. S Profesorom je bilo ugodno surađivati u svakom pogledu, što je olakšavala i činjenica da je uvijek bio spreman na svaku vrst suradnje.

Goran Ivanišević